

SİRKÜLER
Sayı: 2012/167

İstanbul, 05.07.2012
Ref: 4/167

Konu:

6327 SAYILI BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN YAYINLANMIŞTIR

29.06.2012 tarih ve 28338 sayılı Resmi Gazete 'de "6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayınlanmıştır.

6327 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemeleri genel olarak aşağıdaki başlıklar halinde gruplayabiliriz.

- Bireysel emeklilik ve sigorta sistemine ilişkin düzenlemeler,
- Bireysel emeklilikte vergi teşvikinin kaldırılarak yerine Devlet katkısı getirilmesine ilişkin düzenlemeler,
- İşverenler tarafından personelleri adına yapılan grup bireysel emeklilik sözleşmelerine ödenen katkı paylarının gider yazılabilecek kısmına ilişkin vergisel düzenlemeler,
- Ücretliler ve yıllık beyanname verecek mükellefler tarafından hayat, kaza, sağlık, hastalık, işsizlik..v.b. sigorta prim ödemelerinin ne kadarının indirim konusu yapılabileceğine ilişkin düzenlemeler,
- Bireysel emeklilik sistemindeki düzenlemeler ile paralel çeşitli vergi kanunlarındaki düzenlemeler,
- Bireysel katılım sermayesi sisteminin oluşturulması ve sistemin vergisel teşvikine ilişkin düzenlemeler,
- Hazine tarafından kira sertifikası ihracına ilişkin düzenlemeler,
- Diğer düzenlemeler.

Kanun 72 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda vergi mevzuatında dair düzenlemeleri içeren değişiklikler verilmektedir.

1) Kanun'un 2'nci maddesi ile Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"o) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları."

Bu değişiklik 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2) Kanun'un 3'üncü maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun (G.V.K.) "Menkul sermaye iratlarında" başlıklı 22'nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:**Yeni düzenleme:**

<p>1. Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 25'i, Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan diğer sigorta şirketlerinden on yıl süreyle prim ödeyenler ile vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin % 10'u ve tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.</p> <p>İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendine göre tevkifat yapılmaz.</p>	<p>1. Tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.</p>
--	--

Bu değişiklik 29.08.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3) Kanun'un 4'üncü maddesi ile G.V.K.'nun "İndirilecek giderler" başlıklı 40'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:**Yeni düzenleme:**

<p>9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları. (Gerek işverenler gerekse ücretliler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve vergi matrahının tespitinde dikkate alınan katkı paylarının toplamı bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde belirlenen oran ve haddi aşamaz.)</p>	<p>9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)</p> <p>Bakanlar Kurulu bu oranı yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir</p>
---	--

Eski düzenlemede işverenler tarafından personelleri adına bireysel emeklilik sistemine (BES) ödenen katkı paylarının vergiye tabi tutulmaksızın gider yazılmasında sınır ilgili aydaki ücretin % 10'u ile sınırlanmıştı. Yeni düzenlemede bu limit **% 15'e** çıkarılmakta; ancak katkı payına ilişkin ödemelerinin toplamı yıllık asgari ücreti aşamayacağı şartı ise aynen muhafaza edilmektedir. Diğer taraftan, G.V.K.'nun 63/3 maddesine atıf yaparak, aynı zamanda ücretlinin de ilgili ayda BES katkı payı ödemesi varsa, % 15'lik limit hem işveren tarafından hem de ücretli tarafından ödenen toplam katkı payı dikkate alınmak suretiyle uygulanacaktır. Diğer bir söyleyişle, işveren ve ücretlinin toplam katkı payı ödemesi ücretlinin ilgili aydaki ücretinin % 15'ini aşamayacaktır.

Bu değişiklik 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

4) Kanun'un 5'inci maddesi ile G.V.K.'nun "Gerçek ücretler" başlıklı 63'üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

<p>3. Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları,</p> <p>İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için ödenen primlerde, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 5'ini) ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.</p>	<p>3. Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.).</p>
--	--

Ücretliler tarafından BES katkı payı ödemelerinin ilgili ayda ücret bordrosunda gelir vergisi matrahından indirilmesi uygulaması kaldırılmıştır. Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortası poliçeleri** için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin **% 50'si** ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta poliçeleri** için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin **tamamı** bordrodaki ücret gelir vergisi matrahından indirilebilecektir. Diğer taraftan bu prim ödemelerinin toplamı ilgili aydaki ücretin **% 15'ini**, yıllık olarak ise asgari ücretin yıllık toplamını aşamayacaktır.

Tabiidir ki yukarıda da belirttiğimiz üzere, aynı zamanda işveren tarafından ücretli adına BES katkı payı ödemesi yapılırsa, %15 limiti hem işveren hem de ücretli tarafından ödenen toplam katkı payı tutarına uygulanacaktır. Diğer taraftan, bu değişiklik ile şahıs poliçelerindeki % 5'lik sınır da % 15'e yükseltilmiş olmaktadır.

Bu değişiklik 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

5) Kanun'un 6'ncı maddesi ile G.V.K.'nun (Menkul sermaye iradının tarifi) "Tarifi" başlıklı 75'inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

15. (4697 sayılı Kanununun 5 inci maddesiyle eklenen bent Yürürlük; 07.10.2001) Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından;
a) On yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemedi ayrılanlara **yapılan ödemeler**,
b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile diğer sandık ve sigortalardan on yıl süreyle prim veya aidat ödeyenlere ve vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara **yapılan ödemeler**,
c) Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, malûliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara **yapılan ödemeler**.

15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;
a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen **irat tutarları**,
b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen **irat tutarları**.
16. Bireysel emeklilik sisteminden;
a) **On yıldan az süreyle** katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan **ödemelerin içerdiği irat tutarı** (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),
b) **On yıl süreyle** katkı payı ödemiş olmakla birlikte **emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar** ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan **ödemelerin içerdiği irat tutarı** (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),
c) **Emeklilik hakkı kazananlar** ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara **yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı** (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.).

	<p>Bu maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; varsa fesih ve iştirak kesintisi indirilmeden önceki birikim tutarından, yatırıma yönlendirilen tutar indirilerek bulunur. Aynı fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dahil ödemeye konu toplam birikim tutarından, (varsa ertelenmiş giriş aidatı indirilmeksizin) ödenen katkı payları ve Devlet katkısının hak edilen kısmı indirilerek bulunur.</p>
--	--

Yapılan bu düzenleme ile, BES sisteminden ayrılanlara yapılan toplu ödemelerde vergi tevkifatının ana para dahil toplam tutar üzerinden mi yoksa sadece irat tutarı üzerinden mi yapılması gerektiği tartışması sona ermektedir. Maliye İdaresi yıllardır verdiği özetlerde ve uygulamalarında sistemden ayrılanlara yapılan toplu ödemelerde ana para ve irat toplamı üzerinden vergi tevkifatı yapılması gerektiği görüşündeydi. Yargının bu konuda Vergi İdaresinin aleyhine vermiş olduğu kararların bulunmasına rağmen uygulamaya bu şekilde yön verilmekteydi. Ancak yapılan değişiklik ile **menkul sermaye iradı tanımına uygun olarak, sistemden çıkış halinde toplu ödeme tutarının ana para kısmı tevkifata dahil edilmeyecek, sadece elde edilen irat tevkifata konu olacaktır.**

6327 sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinde yapılan düzenleme ile de ayrıca geçmişte fazla yapılan vergi tevkifatlarının hak sahiplerinin başvurusu olması halinde iade edilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu konu hakkında aşağıda yer alan bir sonraki maddemizde açıklama yapılmaktadır.

Bu değişiklik 29.08.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

6) 6327 sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesi aşağıdaki gibidir:

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75'inci maddesine bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmüne göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir. Bu kapsamda açılan davalardan vazgeçilmesi durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmez, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Bu düzenlemeye göre, 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak geçici 1'inci maddenin yürürlük tarihi olan (Kanunun yürürlük maddesine göre, Geçici 1'inci madde Kanunun yayın tarihinden iki ay sonra yürürlüğe girecektir) 29.08.2012 tarihinden önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, Gelir Vergisi Kanununun 75'inci maddesine 6327 sayılı Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmüne göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden, bu Kanunun yayımlandığı 29.06.2012 tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden (29.08.2012) itibaren bir yıl içinde (29.08.2013'e kadar) hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilecektir.

Bu düzenlemenin uygulamaya ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

Bu düzenleme 29.08.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

7) Kanun'un 7'nci maddesi ile G.V.K.'nun "Toplama yapılmayan haller" başlıklı 86'ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan "(15) numaralı bendinde" ibaresi "(15) ve (16) numaralı bentlerinde" şeklinde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

<p>- Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.</p> <p>1. Tam mükellefiyette;</p> <p>a) Gerçek usulde vergilendirilmeyen ziraî kazançlar, bu Kanunun 75 inci maddesinin (15) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı,</p>	<p>- Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.</p> <p>1. Tam mükellefiyette;</p> <p>a) Gerçek usulde vergilendirilmeyen ziraî kazançlar, bu Kanunun 75 inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı,</p>
---	--

BES sisteminden veya G.V.K.'nun 75/15 ve 16 No.lı bentlerinde yazılı diğer sigortalardan çıkılması halinde elde edilen iratların beyana konu olmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu değişiklik 29.08.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

8) Kanun'un 8'inci maddesi ile G.V.K.'nun "Diğer indirimler" başlıklı 89'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıdaki indirimler yapılabilir:

1. Beyan edilen gelirin **% 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta primleri için, beyan edilen gelirin % 5'ini)** ve asgarî ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim ve katkı tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim ve katkı payları kendi gelirlerinden indirilir).

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları bir katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi asgarî ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.

Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıdaki indirimler yapılabilir:

1. Beyan edilen gelirin **%15'ini** ve asgarî ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortalarına** ödenen primlerin **%50'si** ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta primleri** (Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgarî ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.

Yapılan düzenleme ile BES katkı paylarının ücret gelir vergisi matrahında olduğu gibi yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden gelir vergisine tabi kazançtan indirilmesi uygulamasına da son verilmiştir. Mükellefler, şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si** ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta primlerinin tamamını** vergiye tabi kazançtan indirebileceklerdir. Ancak, indirim tutarı her halükarda beyan edilen gelirin %15'ini ve asgarî ücretin yıllık toplam tutarını aşamayacaktır. %15 oranı tespit edilirken işveren tarafından ücretli adına ilgili yılda BES sistemine ödenen katkı payları ile ücretlinin G.V.K. Madde 63 kapsamında ücret gelir vergisi matrahından ilgili yıl içinde indirim konusu yapılan tutarlar topluca dikkate alınacaktır.

Bu değişiklik 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

9) Kanun'un 9'uncu maddesi ile G.V.K.'nun "Vergi tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

<p>15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,</p> <p>16. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendi kapsamındaki menkul sermaye iratlarından,</p>	<p>15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, c) (Yürürlükten kaldırıldı)</p> <p>16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından, c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,</p> <p>- Birinci fıkranın (15) ve (16) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarından; prim ve katkı paylarının, ücretin safi tutarı ile ticari kazancın tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması halinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sigortalı ve katılımcıların kalış sürelerine ve ayrılma biçimlerine göre,</p>
--	---

G.V.K.'nun 94'üncü maddesinde yapılan değişikliklere göre, G.V.K.'nun aşağıda yer verdiğimiz sirkülerimize ekli 6327 sayılı Kanun ile değişik 75'inci maddesinin ikinci fıkrasının 15 ve 16 No.lu bentlerinde tanımlanan (sirkülerimizin yukarıda 5'inci maddesinde yer verdiğimiz) menkul sermaye iratlarından; prim ve katkı paylarının, ücretin safi tutarı ile ticari kazancın tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması halinde indirime esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sigortalı ve katılımcıların kalış sürelerine ve ayrılma biçimlerine göre tevkifat nispetini tespit etme hususunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.

Bu değişiklik 29.08.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

10) Kanun'un 14'üncü maddesi ile 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bireysel Katılım Sermayesi

EK MADDE 5- Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tabi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden Devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

d) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

e) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,

f) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya, yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

Bu değişiklik 29.06.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

11) Kanun'un 10'uncu maddesi ile G.V.K.'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 82- 31/12/2017 tarihine kadar, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun ek 5’inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75’ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık indirim tutarı 1.000.000 TL’yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi halinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı; eşinin, kendisinin veya eşinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanununun ek 5’inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığınca desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep halleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50’sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sifra kadar indirmeye yetkilidir.”

G.V.K.'na eklenen bu geçici madde ile, sirkülerimizin bir sonraki maddesinde kanuni düzenlemesine yer verdiğimiz; yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan “**Bireysel Katılım Sermayesi**” müessesesinin vergisel yönden teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu değişiklik 29.06.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

12) Kanun'un 12'nci maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun “Sosyal ve askeri amaçlı istisnalar ile diğer istisnalar” başlıklı 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.”

Bu değişiklik 29.06.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir

13) Kanun'un 13'üncü maddesi ile K.D.V.K.'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 31- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1'inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutata yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil) kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

Yapılan düzenleme ile, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliğe haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik taahhütleri kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarım amacıyla yapacakları taşınmaz veya iştirak hissesi satışları katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Bu değişiklik 29.06.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

14) Kanun'un 29'uncu maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Devlet katkısı

EK MADDE 1- İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde yirmibeşine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplama ile ilgili dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

- a) En az üç yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde onbeşine,*
- b) En az altı yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde otuzbeşine,*
- c) En az on yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde altmışına,*

hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin tamamına hak kazanır.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısına ilişkin hesabındaki varsa hak kazanılmayan birikim tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı ve getirisi, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte müteakip dönem yapılan Devlet katkısı ödemesine mahsup edilir. Tespit tarihinden itibaren dört ay içinde mahsup edilemeyen tutarlar için emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete yapılacak tebligat ile bir aylık ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen Devlet katkısı ve getirisi ile dördüncü fıkraya göre süresinde iade edilmeyen tutarlar 6183

sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir.

Devlet katkısı ve getirileri haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez.”

Bu değişiklik 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

15) Kanun'un 30'uncu maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun geçici 1'inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Eski düzenleme:

Yeni düzenleme:

5. Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketindeki emekliliğe yönelik birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar kısmen veya tamamen bu fıkranın yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde yapılmak kaydıyla ve Müsteşarlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde bireysel emeklilik sistemine veya yıllık gelir sigortalarına aktarılabilir. Birikimlerin veya taahhütlere ilişkin tutarların ödenmesine yönelik gayrimenkul satışları dahil olmak üzere aktarımlarla ilgili işlemler, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Bu muafiyet, doğabilecek gelir vergisi yükümlülüğünü de kapsar. Bu fıkra kapsamında yıllık gelir sigortalarına intibak ettirilenlerden veya emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan giriş aidatı alınmaz ve aktarılan tutar üzerinden herhangi bir kesinti yapılmaz.

6. Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.

5. Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutata yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmayabilir.

6. Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar **gelir vergisinden müstesnadır**. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabii olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

7. Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince **daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır**.

8. Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak

	<p>hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.</p> <p>9. Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılabacak tutarla sınırlı olarak uygulanır.</p>
	<p>10. Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.</p> <p>11. Bu kapsamda aktarılabacak tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.</p> <p>12. Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.</p>

Bu değişiklik 29.06.2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

16) Kanun'un Geçici 2'inci maddesi aşağıdaki gibidir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) 29/5/2012 tarihi itibarıyla bireysel emeklilik sisteminde olup bu fıkranın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde bir emeklilik sözleşmesini birikimlerini alarak sonlandıran katılımcıların, 31/12/2014 tarihine kadar bireysel emeklilik sistemine ödeyeceği katkı payları için Devlet katkısı ödenmez.

(2) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce sisteme girmiş olan katılımcıların 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 1'inci maddesi uyarınca Devlet katkısına hak kazanmaya esas süresinde dikkate alınmak üzere fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sistemde buldukları toplam süreye, fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl sistemde kalmak koşuluyla üç yılın sonunda bir defaya mahsus olmak üzere;

- a) Sistemde 3 yıldan fazla 6 yıldan az bulunan katılımcılara 1 yıl,
b) Sistemde 6 yıldan fazla 10 yıldan az bulunan katılımcılara 2 yıl,
c) Sistemde 10 yıldan fazla bulunan katılımcılara 3 yıl,

süre eklenir.”

Yapılan düzenlemeyle, 29.05.2012 tarihi itibarıyla bireysel emeklilik sisteminde olup iki yıl içinde bir emeklilik sözleşmesini birikimlerini alarak sonlandıran katılımcıların, 31.12.2014 tarihine kadar bireysel emeklilik sistemine ödeyecekleri katkı payları için Devlet katkısı ödenmemesi hükme bağlanmıştır. Maddenin **birinci fıkrası** 29.06.2012’de yürürlüğe girmiş olup, **ikinci fıkrası** ise 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

KANUN

**BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 6327**Kabul Tarihi: 13/6/2012**

MADDE 1 – 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinin; birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, mevcut üçüncü fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, mevcut beşinci fıkrasında yer alan “lisans” ibaresi “yetkilendirme” şeklinde ve mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum tarafından hava taşıtlarında GSM ve/veya IMT-2000/UMTS standartlarında veya bu standartlar temel alınarak geliştirilen standartlar çerçevesinde kurulacak ve işletilecek şebekeler üzerinden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler, söz konusu hizmet kapsamındaki aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.”

“Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak, ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan diğer işletmecilerin ve Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin Hazine payını eksik ödemediğinin veya hiç ödemediğinin tespit edilmesi halinde, bu durumun işletmeciye tebliğini müteakip, Hazine payının ödenmemiş kısmı ile birlikte bu tutara eksik ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, ödeneceği tarihe kadar tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranı kadar faizi işletmeci tarafından iki ay içinde ödenir. Ödemenin süresinde yapılmaması halinde, söz konusu işletmecilerin yetkilendirmesi bir ay içinde Kurum tarafından iptal edilir ve ödenmeyen tutarlar, Hazine Müsteşarlığının ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.”

MADDE 2 – 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“o) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları.”

MADDE 3 – 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır.”

MADDE 4 – 193 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.).

Bakanlar Kurulu bu oranı yarisına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 5 – 193 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarisına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)”

MADDE 6 – 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“15. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;

a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları.”

“16. Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.)”

“Bu maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; varsa fesih ve iştirak kesintisi indirilmeden önceki birikim tutarından, yatırıma yönlendirilen tutar indirilerek bulunur. Aynı fıkranın (16) numaralı bendinde yer alan irat tutarı; hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dahil ödemeye konu toplam birikim tutarından, (varsa ertelenmiş giriş aidatı indirilmeksizin) ödenen katkı payları ve Devlet katkısının hak edilen kısmı indirilerek bulunur.”

MADDE 7 – 193 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “(15) numaralı bendinde” ibaresi “(15) ve (16) numaralı bentlerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8 – 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Beyan edilen gelirin %15’ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortalarına ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, sakatlık, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.).

Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 9 – 193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya aşağıdaki bent ile altıncı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“16. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından,”

“ – Birinci fıkranın (15) ve (16) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarından; prim ve katkı paylarının, ücretin safi tutarı ile ticari kazancın tespitinde veya diğer gelir unsurlarına ilişkin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmadığına, indirim konusu yapılması halinde indirim esas süreye, Devlet katkısı elde edilip edilmediğine veya Devlet katkısı elde edilen süreye, sigortalı ve katılımcıların kalış sürelerine ve ayrılma biçimlerine göre,”

MADDE 10 – 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 82 – 31/12/2017 tarihine kadar, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun ek 5 inci maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75’ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

Yıllık indirim tutarı 1.000.000 TL’yi aşamaz. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate

alınır.

İki tam yıl elde tutma şartının yerine getirilmemesi halinde, bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu maddeye göre zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zaman aşımı, verginin tarhini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden yılın başından itibaren başlar.

Bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için, birinci fıkrada belirtilen iştirak hisselerini iktisap etmeden önce Hazine Müsteşarlığına başvurarak bireysel katılım yatırımcısı lisansı almış olmaları ve lisans kapsamında ortaklık kurdukları kurumlar tarafından yapılacak faaliyetleri beyan etmeleri şarttır.

Bireysel katılım yatırımcıları, iştirak ettikleri kurumun doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olamazlar. Bireysel katılım yatırımcısı; eşinin, kendisinin veya eşinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarının ya da idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da nüfuzu altında bulunan kurumlara iştirak edemez.

4059 sayılı Kanununun ek 5 inci maddesi kapsamında vergi desteğinden yararlanması Hazine Müsteşarlığınca desteklenmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi, ortaklık paylarına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca getirilen şartlara uyulmaması, dördüncü fıkra kapsamında beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması ve beşinci fıkradaki hükme aykırı işlem tesis edilmesi durumunda üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

İki yıllık süre şartının yerine getirilememesine neden olan mücbir sebep halleri ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrada yer alan 31/12/2017 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, bu madde kapsamında indirim oranını ve azami indirim tutarını %50'sine kadar artırmaya ve bu oran ve tutarları sifıra kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 11 – 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başkan (Governör) Yardımcıları hukuk, maliye, ekonomi, işletme, bankacılık, finans, mühendislik, kamu yönetimi, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler ile istatistik alanlarından birinde veya iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde lisans veya lisansüstü öğrenim görmüş, yeterli bilgi ve deneyime sahip ve meslekleri ile ilgili olarak en az on yıl çalışmış kişiler arasından Başkan (Governör) ın önerisi üzerine müşterek kararla beş yıl süre ile atanırlar.”

MADDE 12 – 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.”

MADDE 13 – 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 31 – 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutut yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil) kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 14 – 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bireysel Katılım Sermayesi

EK MADDE 5 – Bu madde, yüksek risk içermesi nedeniyle finansmana erişimde sıkıntı yaşayan başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimler için finansal bir araç olan bireysel katılım sermayesinin desteklenmesine, bireysel katılım yatırımcılarının ve bu maddeye tabi kişi, kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin izlenmesine, denetlenmesine ve sona ermesine ilişkin hususları düzenler.

Hazine Müsteşarlığı;

a) Kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi bireysel katılım yatırımcılarının kapsamını belirlemeye, vergi dâhil kamu tarafından sağlanan her türlü menfaati ifade eden Devlet desteklerinden yararlanması amacıyla bireysel katılım yatırımcılarına lisans vermeye ve verilen lisansı iptal etmeye,

b) Bu kapsamda, girişimcilerin bireysel katılım yatırımcıları ile bir araya geldiği bireysel katılım yatırımcıları tarafından kurulan bireysel katılım yatırımcısı ağlarını akredite etmeye,

c) Lisans sahibi yatırımcıları ve akredite olmuş bireysel katılım yatırımcısı ağlarını izlemeye ve denetlemeye, akredite olmuş bu ağlarla bireysel katılım yatırımcılarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla işbirliği yapmaya,

d) Devlet desteğinden yararlanacak bireysel katılım yatırımcılarının bu kapsamda sermaye aktardıkları anonim

şirketlerdeki iştiraklerinin asgari ve azami tutarları ile oranlarını belirlemeye ve bu şirketlerin tabi olacağı hususları düzenlemeye,

- e) Bu maddenin uygulanmasında Devlet desteği kapsamına giren sektörleri ve/veya faaliyetleri belirlemeye,
- f) Bireysel katılım sermayesini desteklemek ve geliştirmek amacıyla düzenleme yapmaya, yetkilidir.

Bireysel katılım yatırımcıları olarak faaliyette bulunan gerçek kişilerin iştirak yatırımlarının vergi desteklerinden yararlanabilmesi için gerekli usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 15 – 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun” ibaresi “9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun” şeklinde değiştirilmiş; (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ilave edilmiş, (2) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir. “4046 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (1) bendi, 17 nci maddesinin (B) bendinin son cümlesi, 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi bu bankalar hakkında uygulanmaz.”

“3. Bankalardaki kamu paylarının satış işlemleri tamamlanıncaya kadar, bu hisseler Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca bankaların bağlı bulunduğu Bakan tarafından idare ve temsil edilir.”

MADDE 16 – 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 – Bireysel emeklilik sistemine fiil ehliyetine sahip kişiler katılabilir. Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak veya katılımcı adına bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.”

MADDE 17 – 4632 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “yedii” olarak değiştirilmiştir.

“Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.”

MADDE 18 – 4632 sayılı Kanununun 6 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defâten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır.”

“Emeklilik sözleşmesi süresi içinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, malûliyet durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi iş günü içinde katılımcının birikimlerini tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hallerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından

belirlenir.

Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır.”

“Müştaşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 19 – 4632 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20 – 4632 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“i) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyiniyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla,”

“Bireysel emeklilik araçları, Müşttaşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müşttaşarlıkça düzenlenir.”

“Bireysel emeklilik araçları;

a) Mesleğin icaplarına, iyiniyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,

b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,

c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de göz önünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,

d) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla, sorumludur.

Müştaşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Araçlarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müşttaşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Araçları Sicilinden silinir.”

MADDE 21 – 4632 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Bakanlığın” ibareleri “Müştaşarlığın” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 22 – 4632 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin başlığı “Malî bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketin, katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya malî bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,

b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,

c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

d) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

e) Şirketin malî bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir.”

MADDE 23 – 4632 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü, izin belgesi tarihini takip eden altı iş günü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur.”

MADDE 24 – 4632 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul tarafından, Müşttaşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on iş günü içinde tahsil edilir.”

MADDE 25 – 4632 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası

aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.”

“Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

“Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir. Bu kapsamda yapılacak izin başvurularının değerlendirilmesinde Müsteşarlığın ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınır.”

MADDE 26 – 4632 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27 – 4632 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21 – Şirketin yıl sonu malî tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir.”

MADDE 28 – 4632 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) 5 inci maddesinde öngörülen paylaşırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,”

“j) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde üçbin Türk Lirası,”

MADDE 29 – 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Devlet katkısı

EK MADDE 1 – İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde yirmibeşine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

- En az üç yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde onbeşine,
  - En az altı yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde otuzbeşine,
  - En az on yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin yüzde altmışına,
- hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı ve varsa getirilerinin tamamına hak kazanır. Devlet katkısı ve getirilerinden hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısına ilişkin hesabındaki varsa hak kazanılmayan birikim tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı ve getirilerinden hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı ve getirisi, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte müteakip dönem yapılan Devlet katkısı ödemesine mahsup edilir. Tespit tarihinden itibaren dört ay içinde mahsup edilemeyen tutarlar için emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete yapılacak tebligat ile bir aylık ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen Devlet katkısı ve getirisi ile dördüncü fıkraya göre süresinde iade edilmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir.

Devlet katkısı ve getirileri haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez.”

MADDE 30 – 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutad yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmayabilir.

Beşinci fıkrada kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.”

“Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Beşinci fıkrada yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılan tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.”

MADDE 31 – 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “; 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-ışlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;” ibaresi metinden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun hükümlerine göre yap-ışlet-devret modeli, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret modeli ile gerçekleştirilen ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olan yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması hükmünün bulunması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanın Müsteşarlık tarafından üstlenilmesine karar vermeye, Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkraya hükümlerine göre üstlenim öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin ihale şartnamesi yayımlanmadan ve sözleşmeleri imzalanmadan önce Müsteşarlığın uygun görüşü alınır.”

MADDE 32 – 4749 sayılı Kanunun Dördüncü Bölümünün başlığı “İç ve Dış Borçlanma ile Kira Sertifikası İhracı” şeklinde değiştirilmiş ve 7 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Kira sertifikası ihracı

MADDE 7/A – Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar ile kullanma, yararlanma, işletme ve sair haklar gibi maddi olmayan varlıklara ilişkin, ilgili kurumların görüşleri alınarak alım, satım, geri alım, kiraya verme, geri kiralama, bedelli veya bedelsiz devir ve benzeri işlemleri mevzuatta yer alan şekil kurallarına tabi olmaksızın tesis etmeye ve bu işlemleri aynı usule tabi olarak yapmak üzere kuruluş, tescil, tasfiye ve işleyişe ilişkin mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın varlık kiralama şirketleri kurmaya veya varlık kiralama şirketleri kurmak üzere kamu sermayeli kurumları görevlendirmeye Bakan yetkilidir. Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Müsteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebilir. Bu ihraçlara konu olan varlıklar üzerinde, ihracın vadesi süresince ihraç koşullarına aykırı herhangi bir hukuki işlem tesis edilemez. Bu fıkraya kapsamındaki işlemlere konu olan kamu varlıklarının kullanımıyla ilgili bakım, onarım, işletme, inşaat ve benzeri iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılır ve buna ilişkin harcamalar kendi bütçelerinden karşılanır. Bu fıkraya kapsamındaki kira sertifikaları, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve sermaye piyasası

mevzuatı bakımından Müsteşarlık tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin olarak ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara tabidir. Bu sertifikalar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uygulamasında teminat olarak kabul edilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki iş ve işlemler ile Devlet iç borcu, Devlet dış borcu ve nakit yönetimi kapsamında yapılan iş ve işlemler 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 33 – 4749 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına “kaynaklanan teminatları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 7/A maddesi kapsamında Müsteşarlığa aktarılacak tutarlar ile Müsteşarlığın söz konusu maddede yer alan işlemlere ilişkin yapacağı geri ödemeleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34 – 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “teknik hizmetlerin yürütülmesi amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “tüzel kişiliği haiz” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 35 – 5363 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Su ürünleri sigortalarının risk incelemeleri, su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisi ve veteriner hekimler; hasar tespitleri ise veteriner hekimle birlikte su ürünleri mühendisi, su ürünleri bölümü mezunu ziraat mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendislerinden birisi tarafından yapılır.”

MADDE 36 – 5363 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14 – Bu Kanun kapsamındaki tarım sigortası teminatları münhasıran Havuz tarafından verilir. Bu teminatlar risk yönetimi açısından şartların gerekli kılması ve Kurul tarafından uygun görülmesi halinde sigorta şirketleri ile müştereken de verilebilir.

Sigorta sözleşmeleri, Havuz tarafından belirlenen standart poliçeler üzerinden yapılır.

Havuz tarafından hesaplanacak tahmini hasar durumuna göre uygun şartlarda yeterli koruma sağlanamadığı takdirde, kalan kısma Devlet tarafından iştirak edilir.”

MADDE 37 – 5363 sayılı Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15 – Havuz, üstlenilen risklerin transferi amacıyla ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edebilir.”

MADDE 38 – 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,”

MADDE 39 – 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve il veya ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca yapılan sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 40 – 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 26 ncı, 26/A, 27 nci, 28 inci, 28/A, 29 uncu, 29/A, 30 uncu, 31 inci, 32 nci ve 33 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmış, anılan Kanuna ekli (I) Sayılı Cetvelin Ana Hizmet Birimleri başlığı altındaki birim isimleri cetvelden çıkarılarak aynı başlık altına “TÜİK Daire Başkanlıkları” ibaresi eklenmiştir.

“MADDE 25 – Kurumun ana hizmet birimleri on altı daire başkanlığından oluşur. Daire başkanlıklarının isim, görev ve yetkileri Kurumun bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 41 – 5429 sayılı Kanununun 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum tarafından bu Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında talep edilen her türlü kayıt ve verinin otuz gün içinde verilmemesi veya Kurumun kullanımına açılmaması durumunda ilgili kurum ve kuruluşun üst yöneticileri hakkında ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen tutarda idari para cezası uygulanır.”

MADDE 42 – 5429 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14 – Bu maddeye ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Bu maddeyle kadrosu iptal edilen daire başkanları hiçbir işleme gerek kalmaksızın buldukları kadro dereceleriyle birlikte bu maddeyle ihdas edilen daire başkanlığı kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların yeni kurulan daire başkanlıklarından hangisinde görevlendirileceği eski yürüttükleri görevler dikkate alınarak Kurumun bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 43 – 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinde kullanılmak üzere Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinden harcama bilgileri dahil gerekli bilgileri istemeye ve almaya yetkilidir. Bu bilgiler kişilerin muvafakati ile kullanılır.”

MADDE 44 – 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri ile Güvence Hesabının” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 45 – 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “alacağın kesin aciz vesikasına bağlanması halinde,” ibaresi “takibin asıl borçlu için kesin aciz vesikasına bağlanması halinde,” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “Kesin aciz vesikasına bağlanan alacaklar” ibaresi “Borcu kesin aciz vesikasına bağlanan borçlular ve kefil sıfatı taşıyan diğer borçlular” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46 – 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47 – 5684 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent (e) bendi olarak eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut (ğ) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,”

“e) Destek hizmeti kuruluşu: Bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yardımcı veya tamamlayıcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”

“h) Levha: Türkiye’de faaliyette bulunan sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre kurulan emeklilik şirketleri için Birlik tarafından, sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri için ise Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ayrı ayrı düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir levhaları,”

“i) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri için gerekli özsermayenin en az üçte birine denk düşen tutarı,”

MADDE 48 – 5684 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan “suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama,” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörün finansmanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 49 – 5684 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç denetim ve risk yönetimini kapsayacak şekilde etkin bir iç kontrol sistemi kurmak zorundadır. Müsteşarlıkça belirlenen alanlarla sınırlı olmak üzere, iç kontrol sistemlerinin yürütülmesi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir. İç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 50 – 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği” ibaresi “Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ve yeşil kart sigortaları” ibaresi metinden çıkarılmış, fıkranın son cümlesi ile maddenin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakan, bu oranları yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya ya da katılma paylarını maktu olarak tespit etmeye yetkilidir.”

“(7) Hesabın kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rüçülara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 51 – 5684 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “varsa birikime ayrılan kısım” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve birikim primlerine ait masraf payları” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, bu karşılık için riskin zaman içinde farklı şekilde oluşumunu dikkate alan, içeriği Müsteşarlıkça belirlenen hesap yöntemleri kullanılır.”

“(3) Devam eden riskler karşılığı; kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılır.

(4) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve Müsteşarlıkça belirlenen özel rizikoları karşılamak üzere ayrılan karşılıktır.”

MADDE 52 – 5684 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra dokuzuncu fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(4) Hayat dışı sigorta şirketleri, hesaplama yöntemi yönetmelikle belirlenecek gerekli özsermayenin üçte birinden az olmamak kaydıyla teminat olarak minimum garanti fonu tesis eder. Minimum garanti fonu, hiçbir dönemde çalışılan branşlar itibarıyla gerekli olan asgarî sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdi kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında ikinci fıkra hükmü uygulanır. Ancak, Müsteşarlık bu maddede belirtilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile gerekli gördüğü sigorta branşları için usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek hesaplama yöntemi getirebilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinin ilk üç yıl itibarıyla bir yıl ve bir yıldan kısa süreli tüm sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak ayıracakları teminat tutarı şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Müsteşarlıkça tespit edilir.”

“(7) Müsteşarlık, sigortacılık sektörünün durumu ile genel ekonomik şartlar çerçevesinde teminatları yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(8) Müsteşarlık, bu maddeye göre hesaplanan teminat tutarlarının yüzde onunu aşmamak üzere özel teminat ayrılmasına karar verebilir. Özel teminat, bütün branşlarda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ya da ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketlerinin olağan faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli kaynağın bulunamaması halinde kullanılır. Ayrılacak teminata ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

MADDE 53 – 5684 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “şirket bulunmadığı takdirde ise” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföyün idaresini Hesaba bırakmaya ya da” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 54 – 5684 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

MADDE 24 – (1) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve 4632 sayılı Kanuna göre kurulan emeklilik şirketleri merkezi İstanbul’da bulunan ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine giriş aidatını ödeyerek üye olmak zorundadır. Bu zorunluluk sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri için sigortacılık ruhsatı, emeklilik şirketleri için emeklilik ruhsatı almalarından itibaren en geç bir ay içinde yerine getirilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hakkında 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(2) Birlik nezdinde biri sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, diğeri emeklilik şirketleri için olmak üzere iki ayrı Levha tutulur ve Birliğe üyelik işlemlerini tamamlayan ilgili sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketi Birlik Yönetim Kurulu tarafından derhal ilgili olduğu Levhaya kaydedilir.

(3) Levhadan silinme aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir:

a) Sigorta şirketi ve reasürans şirketi için;

1) Tüm branşlarda yeni sigorta ve reasürans sözleşmesi yapma yetkisinin kaldırılması,

2) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya takip eden yıllarda Müsteşarlığın bilgisi haricinde, aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi akdetmemesi,

3) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarını ve aidatlarını ödememesi,

4) Birlik üyeliğinin düşmesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) 4632 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında faaliyet ruhsatının geçersiz hâle gelmesi,

2) Yeni sözleşme akdetme yetkisinin kaldırılması,

3) 4632 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan fonlarının tamamının başka bir şirkete devredilmesi,

4) 4632 sayılı Kanun uyarınca Bakan tarafından iflasının istenmesi,

5) Kendisine yapılan tebligata rağmen süresi içinde giderlere katılma paylarının ve aidatlarının ödenmemesi,

6) Birlik üyeliğinin düşmesi.

(4) Levhaya kayıtlı olmayan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi Genel Kurulda seçme ve seçilme hakkına sahip değildir. Levhadan silinmeyi gerektiren hâllerin sona erdiğini ispat eden sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Levhaya yeniden yazılma hakkını kazanır ve bu şirketlerden giriş aidatı alınmaz.

(5) Birlik Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hâllerde, nedenlerini de açıklamak suretiyle Levhaya yeniden yazılma talebinde bulunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketini Levhaya yazılma şartlarının varlığının devam ettiğini ispatla zorunlu tutabilir. Levhaya yeniden yazılma talebinin reddine ilişkin karar gerekçeli olarak verilir.

(6) Levhadan silinen veya Levhaya yeniden yazılma talebi reddolunan sigorta şirketi, reasürans şirketi ile emeklilik şirketi, Yönetim Kurulunun silme veya ret kararına karşı onbeş iş günü içinde Müsteşarlığa yazılı itirazda

bulunabilir. Yapılacak itiraz karşısında Müsteşarlık en geç onbeş iş günü içinde kararını bildirmek zorundadır. Müsteşarlığın bu konuda vereceği karar kesindir.

(7) Birlik üyeliğinin düşmesi aşağıda belirtilen hâllerde gerçekleşir:

a) Sigorta şirketi ile reasürans şirketi için;

1) Ruhsatlarının tümünün iptal edilmesi,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

b) Emeklilik şirketi için;

1) Emeklilik faaliyet ruhsatı ile sigorta ruhsatlarının geçersiz olması,

2) Hakkında iflas veya tasfiye kararı verilmiş olması ya da başka nedenlerle faaliyetinin sona ermesi.

(8) Birliğin amacı; mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerinin dayanışma, birlik ve mesleğin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde çalışmalarını sağlamak ve haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

(9) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Mesleğin gelişmesini sağlayıcı önlemler almak, bu amaçla araştırma kuruluşları tesis etmek ve bu konudaki araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Türkiye’de sigortacılığı ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemini temsil etmek ve tanıtmak için gerekli girişimlerde bulunmak, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kuruluşlara gerektiğinde üye olmak ve delege göndermek.

c) Gerektiğinde sigorta sözleşmelerine ilişkin rehber tarifeleri hazırlayarak sektörün hizmetine sunmak.

ç) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi mevzuatı ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve aldığı kararların ve önlemlerin uygulanmasını izlemek.

d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek, üyelerinin mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

e) Sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi konusunda eğitim vermek amacıyla ilgili kuruluş ve derneklerle işbirliği yapmak, seminerler ve konferanslar düzenlemek, kitap, dergi ve broşürler yayımlamak.

f) Sigorta ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine ilişkin olarak gerekli sayı ve nitelikte inceleme ve araştırma komiteleri kurmak; görev, yetki ve çalışma şekillerini düzenlemek.

g) Üyelerinin yıllık faaliyet sonuçları hakkında her yıl raporlar hazırlamak ve bu raporları üyelerine ve ilgililere dağıtmak.

ğ) Sigortacılıkta tahkimin işleyişini düzenlemek ve sigorta hakemlerinin listesini tutmak.

(10) Birlik, ilgili olduğu meslekler konusundaki mevzuat ile almış olduğu karar ve önlemlerin uygulanmasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması talep edilen tedbirleri alır.

(11) Birlik, Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak bu Kanun hükümleri çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi ile ilgili tüzel kişiliği haiz büro, şirket ve vakıf kurmaya ve kurulu şirketlere iştirak etmeye yetkilidir.

(12) Birlik organları; Genel Kurul, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kuruludur. Yönetim Kurulu hariç olmak üzere, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, Genel Kurul dışında bu organlardan sadece birinde temsil edilir.

(13) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Genel Kurulda, genel müdür veya genel müdürün bu amaçla vekalet verdiği, birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici tarafından temsil edilir. Müsteşarlık, Birlik Genel Kurulunda gözlemci bulundurabilir.

(14) Birlik Başkanı ile Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından iki yıllığına seçilir. Birlik Başkanı Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

(15) Hayat Dışı Yönetim Komitesi, hayat dışı şirket temsilcileri tarafından, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi ise hayat ve emeklilik şirket temsilcileri tarafından seçilecek dokuz üyeden oluşur. Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi üyeleri arasında yapılacak seçimle komite başkanları ve komiteyi Yönetim Kurulunda temsil edecek bir komite üyesi belirlenir.

(16) Hayat Dışı ve Hayat ve Emeklilik yönetim komitelerinin seçiminde, beş üye ilgili alandaki prim üretiminde ilk ona giren şirketler, üç üye yine ilgili alandaki ilk on dışında kalan şirketler ve bir üye ilgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketleri arasında yapılan ve ilgili alanda faaliyet gösteren tüm şirketlerin katıldığı seçimle belirlenir. Hayat veya emeklilik alanında ilk ona giren şirketler belirlenirken, seçim yılından bir önceki yıl sonu kapanmış prim ve katkı payı toplamı dikkate alınır. İlgili alanda ağırlıklı olarak çalışan reasürans şirketinin bulunmaması veya reasürans şirketlerinin ilgili komite üyeliğine aday olmaması halinde, reasürans şirketlerine tahsis edilen kontenjan ilk ona giren şirketler kontenjanına eklenmek suretiyle bu şirketlerin kontenjanı beşten altıya çıkarılır. Yukarıda belirtilen dağılımı sağlayacak sayıda gruplardan aday çıkmaması halinde, gruplar arasındaki dağılım Genel Kurulca kararlaştırılır.

(17) Birlik organlarında üye şirketler, genel müdür veya genel müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici seviyesinde temsil edilir. Yönetim Kurulu, Hayat Dışı Yönetim Komitesi, Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelikleri kişiye bağlı olmayıp, bahse konu organlarda şirketi temsil eden kişinin şirketiyle ilişkisinin kesilmesi hâllerinde, yerine aynı şirketi temsilen genel müdür veya genel müdür niteliklerini haiz birinci derece imza yetkisine sahip bir yönetici geçer. Birlik organlarında görev alan üye şirketlerin Levha kaydının silinmesi durumunda boşalan üyelik için usulüne göre seçim yapılır.

(18) Birlik Başkanının şirketiyle ilişkisinin kesilmesi halinde Birlik Başkanlığı düşer. İki ay içinde yapılan seçimle, görevi düşen Birlik Başkanının tamamlayamadığı süreyi tamamlamak üzere Birlik Başkanı seçilir.

(19) Yönetim Kurulu; Birlik Başkanı, Hayat Dışı Yönetim Komitesi ve Hayat ve Emeklilik Yönetim Komitesi başkanları ve ayrıca her iki komiteye seçilen birer komite üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı olup komite başkanları da yönetim kurulu başkan yardımcısıdır. Yönetim Kurulunda yer alan komite üyelerinden biri Yönetim Kurulunca muhasep üye olarak seçilir.

(20) Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu, üçer üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu ile Disiplin Kurulu ilk toplantısında birer başkan seçer.

(21) Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri Birlik üyeliğine girişte Genel Kurul tarafından her yıl belirlenen miktarda giriş aidatı öder. Birliğin masraflarına iştirak payları; sigorta ve reasürans şirketleri için bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri direkt prim gelirleri; emeklilik şirketleri için ise bir yıl zarfında Türkiye dahilinde elde ettikleri emeklilik katkı payı ile direkt prim gelirleri dikkate alınarak yönetmelikteki esaslar dairesinde hesap edilir ve paylaşılır. Aidatlar ve giderlere katılma payları yönetmelikte belirtilen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Giderlere katılma paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(22) Hayat, hayat dışı, reasürans ve bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi alanlarına ilişkin gelir ve giderler Birlik bütçesinde ayrı kalemlerde izlenir.

(23) Birliğin bu madde uyarınca aldığı karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında Yönetim Kurulunca beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(24) Birliğin çalışma esasları Birlikçe hazırlanan ve Müsteşarlıkça onaylanan yönetmelik ile belirlenir.

(25) Birliğin tüm faaliyetleri Müsteşarlık tarafından denetlenir.”

MADDE 55 – 5684 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak görüşmelerin en fazla iki gün içinde sonuçlandırılacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.”

MADDE 56 – 5684 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde” ibaresi “iç kontrol sistemlerinde”, sekizinci fıkrasında yer alan “iç denetim” ibaresi “iç kontrol” ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “iç denetim sistemi” ibaresi “iç kontrol sistemi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57 – 5684 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi verme yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlara üyelik ve işbirliği” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müsteşarlık, sigortacılıkla ilgili denetim ve düzenleme otoritelerinin katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki kuruluşlara üye olabilir ve işbirliği ve bilgi paylaşımında bulunabilmeyi teminen uluslararası mesleki kuruluşlar ve yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalayabilir. İmzalanan mutabakat zaptı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer.”

MADDE 58 – 5684 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “arasında sigorta sözleşmesinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında” ibaresi ve sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile onaltıncı fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye onaltıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Müsteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir.”

“Ancak, tahkim süresinin sona ermesinden sonra karar verilmiş olması, talep edilmemiş bir şey hakkında karar verilmiş olması, hakemlerin yetkileri dahilinde olmayan konularda karar vermesi ve hakemlerin, tarafların iddiaları hakkında karar vermemesi durumlarında her hâlikarda temyiz yolu açıktır.”

“Komisyon Müdürünce karar en geç üç iş günü içinde taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte Komisyonun bulunduğu yerdeki görevli mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.”

“(17) Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir.”

MADDE 59 – 5684 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin başlığı “Sigortacılık Eğitim Merkezi, destek hizmetleri ve diğer organizasyonlar” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “meslek kuruluşlarının katkılarından,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Hesaptan aktarılabilecek katkı payından,” ibaresi ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiştir ve bu fıkrada yer alan “organizasyonlara”

ibaresinden sonra gelmek üzere “ve destek hizmetlerinin verilmiş şekli ile destek hizmeti kuruluşlarına” ibaresi eklenmiştir.

“(3) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, faaliyet alanlarına yardımcı veya tamamlayıcı nitelikteki destek hizmetini almadan önce, gerektiğinde Müsteşarlığa ibraz edilmek üzere, alacakları hizmetten doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlar. Alınacak destek hizmeti, destek hizmeti alanların mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz.”

MADDE 60 – 5684 sayılı Kanuna 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/A maddesi eklenmiştir.

“Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 31/A – (1) Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, bu Kanuna tâbi kuruluşların görevlileri ve yetkilileri, bu Kanuna tâbi kişiler ile bunların yanında çalışanlar ve dışarıdan hizmet alımı yoluyla sigortacılık sektöründe iş görenler, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamaz. Bu yükümlülük söz konusu sıfat ve görevlerin sona ermesinden sonra da devam eder.

(2) Ancak, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece risk değerlendirmesi amacıyla kullanılmak üzere sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerinin kendi aralarında doğrudan doğruya ya da Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişi sırasında sigorta şirketi, reasürans şirketi ve emeklilik şirketlerine ya da sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait, yanlış sigorta uygulamaları dâhil, sır niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi ve paylaşımı sır saklama yükümlülüğü dışındadır.”

MADDE 61 – 5684 sayılı Kanuna 31/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/B maddesi eklenmiştir.

“Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi

MADDE 31/B – (1) Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde, sigortalılar ve sigorta sözleşmesinden dolayı da olsa menfaat sağlayanlara ilişkin olarak, yanlış sigorta uygulamaları dâhil, risk değerlendirmesine esas bilgileri toplamak ve bu bilgilerin sigorta, reasürans ve sigortacılık faaliyetinde bulunan emeklilik şirketleri ile Müsteşarlıkça belirlenecek kişilerle paylaşılmasını sağlamak amacıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kurulur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şirketler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezince istenilen her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

(3) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Söz konusu kurum ve kuruluşlar Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdür. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin bilgi sahibinin kendisi veya onay vermesi durumunda bu madde uyarınca Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile bilgi alışverişine ilişkin sözleşme yapan özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarıyla anılan sözleşmeler çerçevesinde paylaşılması bu Kanunun 31/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilir.

(4) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi kendi yönetimi tarafından temsil ve idare edilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi iş ve işlemlerinden kendi yönetimi yetkili ve sorumlu olup faaliyetleri için gereken giderler kendi bütçesinden karşılanır. Müsteşarlık, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini denetler. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi sigorta uygulamaları kapsamında, poliçe yazım ve hasar süreçlerinin izlenmesi de dâhil olmak üzere Müsteşarlık tarafından talep edilen her türlü çalışmayı yapar ve bu amaçla gerekli alt yapıyı tesis eder.

(5) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi topladığı her türlü bilgiyi, Müsteşarlığa istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler, sahibinin açık rızasının bulunması durumunda belirlendiği kişiye belli bir ücret karşılığında verilir.

(6) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 35 inci maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Bu fıkarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezine üye şirketlerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine katılım payları anılan şirketlerin bir önceki yıl gerçekleştirdikleri prim üretiminin binde birini aşmamak üzere Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, bu oranın yüzde elli oranında azaltılmasına veya artırılmasına karar verebilir. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi giderlerine Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dahilinde Hesaptan katkı sağlanabilir.

(8) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin kuruluşu, faaliyetleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde toplanan bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelere ödenecek katılım paylarının belirlenmesi, yükümlülükler uymayan üyeler hakkında

yapılacak işlemler ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 62 – 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Olağanüstü durumlarda teminat

MADDE 33/A – (1) Terör, savaş, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle yurt içinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan riskler ile nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için Bakan, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında işbirliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz, organizasyon veya işbirliği mekanizmalarının yürütülebilmesi amacıyla bir veya birden fazla tüzel kişiyi, olağandışı riskler yönetim merkezi olarak görevlendirme konusunda Müsteşarlığa yetki verebilir. Olağandışı riskler yönetim merkezleri çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(2) Hangi risklerin bu merkezler kapsamında yönetileceği, kapsama alınan risklere prim desteği verilecek ise ne oranda prim desteği verileceği, alınacak bir bedel karşılığında Devletçe reasüransa ne ölçüde katılacağı hususları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Terör, savaş hâli, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlarda, yurt içinden veya uluslararası piyasalardan sigorta teminatı sağlanamaması ya da sağlanmasında güçlük bulunması ve Başbakanlığın gerekli görmesi halinde, sivil hava ve deniz ulaşım araçları için, Müsteşarlıkça sigorta veya reasürans teminatı sağlanmasına karar vermeye Bakan yetkilidir. Verilecek teminatın kapsamı, süresi, türü, limitleri, karşılığında bir bedel alınıp alınmayacağı, bedel alınacak ise bedelin tutarı, alınacak bedelin nemalandırılması ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 63 – 5684 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “iç denetim” ibareleri “iç kontrol” şeklinde ve (j) bendinde yer alan “onikibin Türk Lirası” ibaresi “bin Türk Lirasından onikibin Türk Lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 64 – 5684 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin onaltıncı fıkrasının son cümlesi ile onyedinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, adli para cezasının miktarı, yerine getirilmeyen yükümlülüğün veya yükümlülük eksik olarak yerine getirilmiş ise eksik kalan miktarın yüzde ikisinden az, yüzde onikisinden fazla olamaz.”

“Ancak, adli para cezasının miktarı, aktifte gerçekleşen azalmanın yüzde beşinden az, yüzde yirmisinden fazla olamaz.”

MADDE 65 – 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 – (1) Bu Kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun uygulanması ile bu Kanun kapsamındaki kişi ve kuruluşlara ilişkin yönetmelikler Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılır.”

MADDE 66 – 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2 – (1) Diğer mevzuatta Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine yapılan atıflar Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine yapılmış sayılır.”

MADDE 67 – 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3 – (1) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğine göre faaliyetlerini sürdüren Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren herhangi bir başka işleme gerek kalmaksızın 31/B maddesi uyarınca kurulmuş sayılır.”

MADDE 68 – 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesinin (6) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“6. Maliye Bakanı, bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin bir önceki yıla ilişkin kârlarından Hazineye tekabül eden tutarları;

a) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen kısıtlamalara tabi olmaksızın, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine genel bütçeye gelir kaydetmeye,

b) Teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine ve/veya görev zararları alacaklarına mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da Hazine Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye ve bu işlemleri mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye,

yetkilidir.”

“7. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşebbüslerin geçen yıldan daha önceki yıllara ait kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarları ile diğer özkaynaklarının tamamı veya bir kısmı, ilgili teşebbüsün ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine mahiyetlerine göre bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 69 – 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 37/A maddesi eklenmiştir.

“Teşebbüslerin temettü ödemeleri

MADDE 37/A – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı ve 37 nci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilir. Zamanında ödenmeyen temettü tutarları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 7/10/2001 tarihinden sonra akdedilmiş bireysel emeklilik ve şahıs sigorta poliçeleri ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilerek ödenen vergilerin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesine bu Kanunla eklenen dördüncü fıkraya hükmüne göre belirlenen menkul sermaye iradı üzerinden bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan orana göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince tevkifatın yatırıldığı vergi dairelerine başvurulması ve dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir. Bu kapsamda açılan davalardan vazgeçilmesi durumunda, idarece de açılmış davalar sürdürülmez, taraflarca herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 29/5/2012 tarihi itibarıyla bireysel emeklilik sisteminde olup bu fıkranın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde bir emeklilik sözleşmesini birikimlerini alarak sonlandıran katılımcıların, 31/12/2014 tarihine kadar bireysel emeklilik sistemine ödeyeceği katkı payları için Devlet katkısı ödenmez.

(2) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce sisteme girmiş olan katılımcıların 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca Devlet katkısına hak kazanmaya esas süresinde dikkate alınmak üzere fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sistemde buldukları toplam süreye, fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl sistemde kalmak koşuluyla üç yılın sonunda bir defaya mahsus olmak üzere;

- a) Sistemde 3 yıldan fazla 6 yıldan az bulunan katılımcılara 1 yıl,
  - b) Sistemde 6 yıldan fazla 10 yıldan az bulunan katılımcılara 2 yıl,
  - c) Sistemde 10 yıldan fazla bulunan katılımcılara 3 yıl,
- süre eklenir.

MADDE 70 – Bu Kanunun;

a) 2 ncı, 4 üncü, 5 inci ve 8 inci maddeleri, 16 ila 29 uncu maddeleri, geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2013 tarihinde,

b) 3 üncü, 6 ncı, 7 nci ve 9 uncu maddeleri ile geçici 1 inci maddesi yayımı tarihinden iki ay sonra,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 71 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

28/6/2012